

z 12. srpna 2019

Biofarmy nepoužívají žádné jedy proti hrabošům, místo toho hledají přirozenější způsoby regulace

Vítáme, že ministerstvo zemědělství pozastavilo použití přípravku Stutox, který bude nadále možné použít jen na výjimku. Bylo by skvělé, když by si konvenční zemědělci uvědomili, že tato situace nevznikla jen tak, ale že je pouze důsledkem špatného způsobu hospodaření. Oproti tomu tisíce českých biofarem jedy proti hrabošům v otevřené krajině používat nikdy nebudou. Svoje pozemky proti hrabošům chrání jinými způsoby.

V okresech, kde měla být aplikace jedu povolena, je 2 765 ekologických zemědělců, kteří zde hospodaří na 334 tisících hektarech půdy. V ekologickém zemědělství je používání rodenticidů zakázáno.

Ekologičtí zemědělci se namísto jedů proti škůdcům chrání tím, že na svoji půdu přitahují dravce, sovy a jiné přirozené predátory. Rozmísťují například berličky, ze kterých draví ptáci loví svoji kořist. Také udržují krajinné prvky jako remízky a meze, které slouží coby přirozená útočiště pro predátory. Přesto ani jejich pole nebyla kalamity hrabošů ušetřena, míra intenzity je ale různá.

Martin Hutař ze zemědělského podniku VH Agroton, který hospodaří na 368 hektarech orné půdy v okrese Břeclav (jeden z okresů, kterých se kalamita týká) řekl:

„Na porostech ozimů ani jařin u nás k závažným škodám kvůli hrabošům nedošlo. Vojtěšku nepěstujeme jako hlavní plodinu, ale využíváme jí k regulaci plevelů, zejména pcháče. Letos jsme ji sekali již dvakrát a v současné době je poškozená na zhruba deseti procentech plochy, kde se dají vidět požery v kruzích. Ztráta by pro nás byla, kdybychom ji museli zaorat, ale situaci myslím zvládneme, protože ji pěstujeme na větších plochách.“

„Máme zaseté meziplodiny a před setím jsme diskovali, což vývoj hraboše částečně zpomalilo. K ochraně také přispívá to, že pravidelně ořeme na všech plochách, na podzim instalujeme do sadů bidýlka pro dravce, aby autoregulace probíhala i přes zimu, pěstujeme dostatek víceletých pícnin, děláme podsevy, meziplodiny, ozimé směsky – prostě se snažíme mít pokrytou půdu celý rok, takže je dost i pro hraboše a ztráty na hlavních plodinách nejsou významné. Uvědomujeme si, že hraboš je součást agroekosystému – nory slouží k intenzivnímu jímání vody, prokypřuje půdu, zapravuje organickou hmotu do půdy, a tak má v něm svou roli.“

Ekologické zemědělství spočívá v hospodaření, které využívá a podporuje autoregulaci ekosystémů. Používání rodenticidů přímo na povrch půdy – a navíc v dávkách až pětikrát vyšších běžné koncentraci – sice může kalamitu zmírnit, ale současně způsobit další nerovnováhu v krajině.

Hraboš polní je nejrozšířenějším savcem ve střední Evropě a také hlavním polním škůdcem. Vysoké stavy jsou přirozenou součástí jeho populační dynamiky. Aktuální kalamitu způsobila souhra řady faktorů, včetně dlouhého sucha. Prevencí před přemnožením může být rozmanitost pěstovaných plodin, podpora přirozených biotopů predátorů nebo či orba, která naruší a otevře nory. To jsou postupy běžné v ekologickém zemědělství. Naopak bezorebné setí i řada technik, které se nyní používají jako protierozní opatření, hrají spíše ve prospěch hrabošů.

V Česku je celkem 4 700 biofarem. Starají se o zdravou půdu i koloběh živin a nepoužívají syntetické agrochemikálie. Každý může péči o českou krajinu podporovat, když v obchodech nakupuje biopotraviny z ekologického zemědělství. Prodávají se v nich stovky artiklů včetně bio mouky, ovoce a zeleniny, mléka či masa, takže sestavit normální jídelníček, složený výhradně z biopotravin, již není žádný problém.

Kontakt: Kateřina Urbánková, manažerka PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců: 725 571 027, katerina.urbankova@pro-bio.cz